

SAFIR er sello og sangur

MARIUN DALSGAARD
KALMAR LINDENSKOV

«Selloin er nærmast eitt multiinstrument. Hon kann hava bæði mjúkar, djúpar, klárar og hugar tónar. Vit brúka hana sum bass, el-gittara og strúkara. Vit hava í grundini fyra instrumentir, selloina og gittaran, siga Janus og Tór Verland, sum manna bólkinn Safir.

Tá ungar røddir og ungur rockur verður at hoyra í Norðurlandahúsinum í kvöld, verða m.a. Safir millum luttakararnar.

Rithøvundafelagið hevur tikið stig til tiltakið «Røddir og Rockur». Endamálið er m.a. at geva ungum tónleikarum og ungum yrkjarum møguleika at royna seg, og vísa hvat tey duga til.

Janus Trúgvason og Tór Verland Johansen, tilsamans Safir, hava spælt saman í gott hálvt annað ár. Tað var meir ella minni av tilvild, at teir komu at spæla saman.

Áh, byrjaði við, at Janus hevði hug at melda seg til Prix Føroyar, men kundi ikki luttaka sum einstaklingur. Teir fóru so saman um hetta. Teir hava spælt

saman síðan, eru nú farnir í studio, og ein fløga er væl á veg.

Sello og sangur

Tað, ið ger Safir eitt sindur óðrvísi enn onnur ung orkestur í Føroyum, er »vantandi« trummurnar, bassurin, tagentarnir og alt hitt sum »larmar«, sum vit eru von at siggja í einum ungum orkestri.

Safir er bert mannað av Janusi Trúgvasyni, Tór Verland Johansen, einum gittara og eini sello. Teir eru báðir frontfigurar, Tór Verland við síni sello, og Janus er røddin.

Hetta samstarvið gevur tær varhugað av, at hetta snýr seg um klassiskan tónleik, og vísusang, men teir eru alto til popp og rock.

«Vit eru nokkso popputir. Tað er eitt millumting millum rock og popp, vit spæla. Onkrir vísusangir hava verið, men teir verða vanliga pyntaðir upp og enda, sum eitt popplag.

Avmarkandi, men ein avbjóðing

Er tað á nakran hátt avmarkandi fyri tykkum, bert at hava hesi bæði instru-

mentini?

«Tað kann vera avmarkandi. Tað verður ikki sama power í, tá ongar trummur eru. Tór Verland kann brúka eitt sindur inn á selloina, men so kann hann ikki spæla samstundis.

«Men hetta ger eisini at vit hava ein breiðan lurtaraskara. Siga teir.

Vit buldra og larma ikki. Og tí eru tað eisini eldri fólk, ið lurta eftir okkara tónleiki.

Tekstirnir hoyrast betur, lögini verða meiri lyrisk, sigur Janus.

Avbjóðing á pallinum

Tað er tó ein avbjóðing í, at vit eru tveir einir og bert hava gittara og sello, tá vit skulu spæla á eini konsert. Tað má einki lítið mistak vera, tí tað hoyrist so væl. Tað skal siggja út sum vit bara jamma, men hvør detalja er nágreiniliga gjøgnumhugsad. Vit venja nógv og hava eitt strangt program. Tað skal vera skil á.

Av tí at Tór Verland má sita niðri tá hann spælir uppá sína sello, er tað ringt at gera eina framførslu við sveigg í. Tí dæmar okkum

best at luttaka í sitikonsertum, har fólk lurta eftir tónleikinum.

«Eg kundi hugsa mær hjól undir selloina, so eg kundi drøna runt á pallinum, sigur Tór Verland.

Er tykkara tónleikur væl egnadur til annað enn sitikonsertir?

«Ja, heilt avgjørt. Tað er ikki nakar trupuleiki. Vit hava eisini lívligar sangir og tað ber til at spæla hart, tá man hevur tann rætta teknikk in at forsterka selloina við.

«Selloin er nærmast eitt multiinstrument. Vit brúka hana bæði til bass, el-gittara og strúkara. Hon hevur bæði mjúkar, djúpar og klárar tónar og kann verða høgt uttan at skriggja, sum t.d. violinin ger, sigur Tór Verland.

Stillir sangir á skránni

Tó verður tað mest fríðaligur tónleikur á skránni hjá Safir í Norðurlandahúsinum í kvöld. Teir hava valt nøkur lög teir halda passa væl til tiltakið.

Fara tit at spæla »Høgra jam«?

«Nei. Tað er so nógv

brúkt. Vit fara ikki at framfæra nakrar »vrøvlitekstir«, men tað vera still lög, og nýggj lög.

«Annars er evnið í »Høgra jam« alvorligt nokk. Sangurin snýr seg um ein drong, sum ikki fær nakað konufólk. Hann má klára seg sjálfan. Tá hann so fær eina fitta gentu, er hon so deilig, og hann fær einki gjøgnumført. Hatta hendur alla tíðina í veruleikanum, og tað er jú djúpt tragiskt, sigur Tór Verland við einum stórum smíli.

Skriva sangir hvør sær

Tór Verland og Janus skriva báðir tekstir og smíðja lög, men teir hava ikki gjørt so nógv lög saman. Teir arbeiða hvør sær, og eisini á hvør sin hátt.

Tór Verland skrivar lættari tónleik, meðan Janus skrivar eitt sindur tunglyntar tekstir.

«Eg haldi ikki orðini eru av so stórum týdningi, sigur Tór Verland.

Eg geri fyrst eitt lag, og arbeiði so víðari útfrá tí. Tónleikurin sigur sjálfur so nógv uttan orð, hann kann lýsa kenslur betur enn nakað annað. Eitt ódnarveður, ella loyn, tað er alt kenslur.

Tú kanst hava ein heilt banalan tekst, men tá tú leggur eitt lag til, fáa orðini ein heilt annan týðning. Eg vil ikki siga, at eg skrivi djúpar tekstir.

Myrka tíðin førur

við sær tunglyndi

Janus skrivar tekstir, ið eru meiri alvorligir.

«Tá tað verður myrkt, fari eg heim at skriva, sigur hann. Janus skrivar eisini yrkingar. Í heila tikið skrivar hann mest, tá tann myrka tíðin kemur. Hansara tekstir eru eisini merktir av hesum.

«At skriva yrkingar fær meg upp úr einum tunglyndi, eg kenni, tá tann myrka árstíðin kemur. Eg skrivi meg úr tí. Annars fái eg íblástur frá náttúruni, sálum og umhvørvinum sum heild, sigur hann.

Teir eru báðir samdir, um at ein hjartasong heldur ikki er av vegnum fyri høgum produktiviteti.

Leggja seg

eftir at undirhalda

Hava tit sjálfir skrivað allar sangirnir tit framfæra?

«Vit brúka mest sangir, vit sjálfir hava gjørt. Men vit spæla eisini sangir hjá eitt nú The Beatles og Simon & Garfunkel.

Tó royna vit at framfæra sangirnir eitt sindur óðrvísi, enn fólk kenna teir. Broyta okkurt, mest til stuttleika. Vit leggja okkum eftir at undirhalda. Vit eru ikki goðir sjónleikarar, men tað er lætt at undirhalda við sangi.

Bert føroysk lög á fløguni

«Á fløguni vit eru farnir undir, verða tað ikki nokur lænt lög. Tað eru sangir vit sjálfir hava gjørt. Tó er ein einstakur sangur, sum vit ikki hava gjørt, tað er »Selatrað 8. juni 1626« hjá T.N. Djurhuus, Egi Dam hevur gjørt lag til.

Á fløguni verður tónleikurin eisini eitt sindur óðrvísi enn tað teir framfæra »live«. Teir hava fingið Kaj Johannesen aftrat sær, ið spælir á slaginstrumentir til nakrar av sangunum.

«Ætlanin er tó, at halda fram sum vanligt tá teir luttaka á konsertum. Safir er framvegis sello og sangur.